

© KUHN

STABIELE VERKOOP MACHINES GROENVOEDERWINNING

Aan de hand van het Economisch dossier 'Meer met minder, de uitrusting doorgelicht' van Fedagrim analyseren we het verkoopjaar 2011 voor wat groenvoederwinning, voedertechniek, stallenbouw en stalinrichting betreft. Ook hier lijkt schaalvergroting de trend te zijn. – Naar: Fedagrim, Economisch dossier 2012-2013

In *Management&Techniek* 19 van 2 november brachten we het eerste deel van het Economisch dossier, waarin onder meer de verkoopcijfers van tractoren, telescopische laders, grondbewerkings- en spuitmachines aan bod kwamen. In dit artikel overlopen we de cijfers van de machines voor groenvoederwinning, voedertechniek, kiep- en silagewagens en stallenbouw en stalinrichting.

Groenvoederwinning

Maaiers De markt van de maaiers is in ons land redelijk stabiel (tabel 1). Vorig jaar werden er 643 verkocht. Het marktaandeel van de trommelmaaiers nam de laatste jaren wel met de helft af. In 2005 was ongeveer 1 op 4 verkochte maaiers een trommelmaaier. In 2011 was dit nog maar 1 op 8. Schijvenmaaiers hebben op wereldniveau een groter afzetgebied dan trommelmaaiers. Daardoor investeerden de producenten ook meer in onderzoek naar schijvenmaaiers, waardoor die een deel van zijn concurrentiële nadelen kon wegwerken. Bovendien kan je met een schijvenmaaier met hetzelfde vermogen

breder maaien. De gedragen maaier krijgt steeds vaker de voorkeur op zijn getrokken evenknie. Terwijl er in 2005 nog 53 getrokken maaiers (8% marktaandeel) verkocht werden, waren er dat in 2011 nog maar 18 (3%). De tractoren zijn tegenwoordig krachtiger, waardoor een grote maaier perfect in de lift gedragen kan worden. Ook de capaciteit nam de laatste 6 jaar fors toe. In 2011 behaalden

.....
In 2011 werden er voor het eerst meer rondebalenpersen dan grootpakkenpersen verkocht.
.....

de grote maaiers een marktaandeel van 63%. Tijdens de eerste helft van dit jaar ging de verkoop van maaiers in stijgende lijn. Alhoewel er ook meer kleine machines verkocht worden, is de stijging bij de grote machines (meer dan 2,8 m en

vlindermaaiers) spectaculair. In de eerste jaarhelft ging het om 163 maaier-kneuzers van meer dan 2,8 m. Ook de verkoop van het aantal vlindermaaiers steeg van 5 naar 24.

Schudders Het aantal verkochte schudders, zowel in gedragen als in getrokken versie, ging de laatste jaren licht omhoog (tabel 1). Dit is volgens Fedagrim, de Belgische Federatie van de toeleveranciers van machines, gebouwen en uitrustingen voor de Landbouw en voor de Groenvoerzorg, een positieve evolutie na de logische terugval na het topjaar 2008 waarin er 470 stuks werden verkocht. De eerste 6 maanden van dit jaar werden er 351 schudders verkocht, meer dan het gemiddelde van de voorbije 3 jaar. Bij de schudders is de toename in capaciteit minder opvallend dan bij de maaiers. Fedagrim verklaart dit doordat er in bepaalde regio's minder gras wordt geschied in vergelijking met enkele jaren geleden.

Harken De voorbije 7 jaar werden er in ons land gemiddeld 466 harken verkocht. Met 570 verkochte stuks kan 2011 als een

topjaar worden beschouwd (tabel 1). Opvallend is dat de stijging vooral een gevolg was van een toename in de verkoop van harken met een rotor die kleiner is dan 3,80 m. De slechte zomer ligt aan de basis hiervan. De dealers verkochten meer machines om het natte stro te kunnen omdraaien. Hiervoor is een kleine, eenvoudige hark voldoende. Deze harken liggen ook goed in de markt bij hobbyboeren.

Wat de grote harken met meerdere rotors betreft, staat nu al vast dat 2012 een recordjaar wordt. Vooral bij loonwerkers en grotere bedrijven is er vraag naar. Bovendien is het instapmodel van een dubbele hark relatief goedkoper geworden.

Opraapwagens Zowel opraapwagens als kleinpakkenpersen hebben maar een beperkt afgezetgebied in België. De voorbije 7 jaar werden voor beide categorieën gemiddeld 16 exemplaren per jaar verkocht. In de eerste maanden van 2012 verkochten de dealers al 32 opraapwagens, tegenover 14 in de eerste helft van 2011. Redenen hiervoor zijn de opkomst van dubbeldoelopraapwagens, waarmee zowel gras als maïs vervoerd kan worden. Door de stijgende brandstofkosten worden opraapwagens ook interessanter tegenover hakselaars.

Persen De markt voor kleinpakkenpersen is vrij stabiel. In 2012 evolueert de verkoop gelijkaardig aan die van 2011. Het zijn vaak paardenliefhebbers en loonwerkers die deze machines kopen. Het aantal paarden in Vlaanderen neemt toe, terwijl de tweedehandsmarkt voor deze machines vrij beperkt is.

In 2011 werden er voor het eerst meer rondebalepersen dan grootpakkenpersen verkocht (tabel 1). Ook in de eerste maanden van 2012 zette deze trend zich door. Dit heeft vooral te maken met de technologische evolutie die de rondebalepersen de afgelopen jaren kenden. Zo wordt de capaciteit steeds groter en is een rondebalepers goedkoper in aanschaf en onderhoudsvriendelijker.

Uit de cijfers van 2011 leren we bovendien dat er 71 rondebalepersen met variabele kamer en 7 met vaste kamer werden verkocht. Deze trend zette zich door in het eerste halfjaar van 2012. Zowel rondebale- als grootpakkenpersen worden vooral door professionele klanten, zoals loonwerkers, gebruikt.

Ook de markt voor opraappersen met wikkelaars zit in de lift. In 2011 werden er hiervan 13 verkocht, terwijl er dit in 2005 nog maar 4 waren. Optimale personeelsbenutting bij de loonwerker is hiervoor de belangrijkste reden. Men verwacht dat

deze stijgende lijn zich in de toekomst zal verderzetten.

Hakselaars Gemiddeld werden er de voorbije 7 jaar jaarlijks 46 zelfrijdende hakselaars verkocht. Het gemiddelde van de laatste 3 jaar bedraagt 46. Fedagrim merkt dat capaciteit en vermogen belangrijke troeven zijn. Ook gebruiks-

2008 die verklaard konden worden door de goede melkprijs in 2007 en de nood aan grotere machines wegens schaalvergroting. Door deze uitschieters was de markt in de jaren nadien kleiner. Dit heeft ook te maken met het dalende aantal melkveehouders. Bovendien is het aantal voeder machines meestal beperkt tot één per

Tabel 1 Verkoop van machines voor groenvoederwinning - bron: Fedagrim

	2008	2009	2010	2011
Maaiers				
Trommelmaaier	677	454	568	564
Schijvenmaaier	126	106	67	79
Totaal	803	560	635	643
Schudders				
Gedragen cirkelschudder < 5,40 m	95	68	82	88
Gedragen cirkelschudder ≥ 5,40 m	327	242	230	262
Getrokken of halfgedragen cirkelschudder ≥ 5,40 m	48	17	38	21
Totaal	470	327	350	371
Harken				
Harken 1 rotor < 3,80 m	106	92	66	119
Harken 1 rotor ≥ 3,80 m	379	264	223	334
Harken met meerdere rotors	125	78	99	117
Totaal	610	434	388	570
Opraapwagen, persen en wikkelaars				
Opraapwagen	20	23	24	20
Kleinpakkenpers	24	17	13	14
Rondebalepers	88	65	66	78
Grootpakkenpers	90	75	88	62
Opraappersen met wikkelaar	11	11	11	13
Wikkelaar	2	8	4	10
Zelfrijdende hakselaar	67	50	59	31

De globale markt voor voedertechniek is dalend, onder meer door het dalende aantal melkveehouders.

comfort is een belangrijk motief om een hakselaar met hogere capaciteit aan te kopen.

Voedertechniek

De globale markt voor voedertechniek is dalend, ondanks de uitschieters in 2007 en

bedrijf, terwijl bij de hooibouwmachines meestal niet het geval is.

Mengvoerwagen In 2011 werden er 71 mengvoerwagens verkocht tegenover 98 kuilvoersnijders en uitkuilers. Terwijl de verkoop in de periode 2005-2008 nog rond de 110 stuks schommelde, is deze de

laatste 3 jaar verminderd tot een zestigtal stuks. Tijdens de eerste 6 maanden van 2011 werden er evenveel kuilvoersnijders verkocht als in 2012, maar het aantal verkochte uitkuilverdeelbakken neemt wel verder af. Met 71 verkochte mengvoerwagens was 2011 een minder goed jaar

Stallenbouw en melkinrichting
Stallenbouw Voor de sector van de stallenbouw en stalinrichting was 2011 een relatief goed jaar. In aantallen werd er meer besteld dan de voorgaande jaren, maar niet zo veel als in de periode 2006-2008. Daarnaast tekent zich ook in

andere bedrijfstak of grond, de lage marges of terughoudendheid van de banken.

De leden van Fedagrim zien wel een toenemende aandacht voor dierenwelzijn en er is meer vraag naar de uitvoering van een totaalconcept. Bovendien blijft ook de trend naar schaalvergroting en bijbehorende automatisering merkbaar aanwezig. De federatie concludeert dat er nog veel landbouwers met uitbreidingsplannen zijn en verwacht dat het aantal orders bij hogere marges of een opflakking van de economie een inhaalbeweging zal maken.
Melkinstallaties In vergelijking met 2010 is er het afgelopen jaar meer geïnvesteerd in melkinstallaties (+15%, tabel 2). Ook de grootte van de projecten is de afgelopen jaren toegenomen. Opvallend is ook het marktaandeel van de melkrobots. In 2005 bedroeg dit 5,3%, terwijl dit het afgelopen jaar steeg tot bijna 40%. Melkinstallaties in bindstallen vielen in diezelfde periode terug van 12 naar 0%. Ook de visgraatmelkstal, die tot 2008 de populairste manier van melken was, is minder populair (van 56 naar 34%). De markt van de melkmachinecomponenten was in 2011 groter dan de 2 voorgaande jaren. Deze markt schommelt, maar is over meerdere jaren vrij stabiel tegenover het aantal melkinstallaties. Enkel de elektronische melkmeter kende de laatste jaren nog een relatieve stijging.

Tabel 2 Verkoop van melkinstallaties - Bron: Fedagrim

	2008	2009	2010	2011
Melkinstallaties				
Melkinstallaties in bindstallen	6	3	2	0
Visgraatmelkstallen	139	51	66	72
Tandemmelkstallen	9	0	2	1
Zij-aan-zijmelkstallen	77	30	33	39
Draaimelkstallen	16	10	8	15
Bedrijven met robot(s) en/of box(en)	78	68	72	84
Totaal	325	162	183	211

Voor de importeurs en exporteurs van melkkoeltanks was 2011 een positief jaar. Met 183 stuks werden er meer orders geplaatst dan de voorbije jaren.

dan de 2 voorgaande. Dit jaar blijkt de verkoop weer aan te trekken. Er is vooral vraag naar mengvoerwagens met een grotere capaciteit. Als de prijzen in de melkveehouderij zouden aantrekken, verwacht Fedagrim een boom in de verkoop van zelfrijdende mengvoerwagens.

Landbouwwagens Met 378 verkochte kiep- en silagewagens in 2011 liggen de cijfers in de lijn van voorgaande jaren. Voor 2012 zijn de cijfers minder positief. Het aantal verkochte silagewagens bleef nagenoeg stabiel, terwijl er bij de kiepwagens een verkoopsdaling van 22% werd vastgesteld. Grote onzekerheid rond de nieuwe wetgeving omtrent het niet-landbouwgebruik ziet Fedagrim als één van de redenen.

deze sector een duidelijke tendens naar schaalvergroting af. Zo was in 2005 11% van de verkochte koeltanks gelijk of groter dan 10.000 l, terwijl dit percentage in de jaren 2010 en 2011 opliep tot 50%. Ook 2012 begon uitstekend. In het eerste trimester van 2012 zijn nog cijfers opgenomen van de verkopen tijdens Agribex 2011. Nadien viel de markt stil. De sector van stallenbouw en stalinrichting is van mening dat een gedeelte van de melkveehouders al de nodige stappen heeft gezet om voorbereid te zijn op de afschaffing van het melkquotum in 2015. Een ander deel zou nog niets ondernomen hebben. Dit heeft verschillende redenen, zoals een lage melkprijs gecombineerd met hoge voederprijzen, onzekerheid over de opvolging, grote investeringen in een

Tabel 3 Verkoop van melkkoeltanks

- Bron: Fedagrim

Volume (l)	2008	2009	2010
≤ 1999	2	2	1
2.000 tot 3.999	4	1	1
4.000 tot 5.999	20	11	10
6.000 tot 7.999	76	35	41
8.000 tot 9.999	33	30	22
10.000 tot 12.000	36	28	40
> 12.000	40	28	48
Totaal	211	145	163

Melkkoeltanks Voor de importeurs en exporteurs van melkkoeltanks was 2011 eveneens positief. Met 183 stuks werden er meer orders geplaatst dan de voorbije jaren (tabel 3). In 2005 werden er 14 melkkoeltanks (11% van de markt) besteld met een volume van 10.000 l of meer. In 2010 waren er dat al 88. Sinds 2010 schommelt het marktaandeel van deze koeltanks dan ook rond 50%. Het is opvallend dat in 2011 liefst 13 koeltanks besteld werden van meer dan 20.000 l (7%). ■